

[Ebba Strange]

Det, der navnlig vækker bekymring i en række af høringssvarene, er den svækkelse af den almindeligt anerkendte retssikkerhed i dette land. Således skriver præsidenten for Vestre Landsret, at retssikkerhedsmæssige grunde afgørende taler imod forslaget, og han henviser til en udtalelse, han kom med i maj 1983 til et forslag, der ligner det, vi her har til behandling. Han skriver videre:

»Efter den fornyede drøftelse må Landsretten ligeledes fraråde, at det nu foreliggende forslag, der har i det væsentlige samme sigte som det tidligere, søges gennemført.«

Dertil ønsker nogle af Landsrettens dommere at knytte følgende bemærkninger:

»Den præcisering af mindstekravet til den konkret forskyldte straf, som nu er foreslået, giver i sig selv anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder. Afgørelsen om fængsling skal træffes på et meget tidligt stadium af sagen, hvor bevisførelsen for retten endnu ikke har fundet sted, og hvor oplysningsgrundlaget i øvrigt også vil være ufuldstændigt. Det gælder ikke mindst i voldssager, der hyppigt giver anledning til vanskelige bevismæssige overvejelser, selv når sagen foreligger fuldstændig oplyst.

De betænkeligheder, der generelt knytter sig til den form for anticiperet strafafsoning, som retshåndhævelsesarresten er udtryk for, vil blive yderligere forstærket, hvis sagen på det tidlige stadium, hvor fængslingsspørgsmålet skal afgøres, kan føles låst fast ikke alene bevismæssigt, men også til den mindste strafstørrelse.«

Nu er vores dommere ikke hvem som helst. Vores dommere er jo dem, der i deres daglige virksomhed beskæftiger sig med disse ting, og som ved, hvad de taler om. Derfor bør det gøre indtryk, at den udtalelse, der er kommet her fra Vestre Landsret, fuldstændig bakkes op af Københavns Byret, som ofte behandler sager af denne art.

Socialdemokratiet og regeringspartierne har imidlertid valgt at se bort fra de indvendinger, der er kommet. De eneste, der selvfølgelig bakker op bag forslaget af dem, der har været hørt, er politiets repræsentanter. Det er karakteristisk, at hverken rigsadvokaten eller statsadvokaterne, som dog er den højeste anklagemyndighed, heller ikke bakker op bag forslaget, men tværtimod advarer stærkt imod det.

Jeg skal ikke denne gang citere rigsadvokaten, men citere statsadvokaten i Sønderborg for et af høringssvarene:

»Den i § 762, stk. 2, nr. 2, anførte undergrænse, fængsel i mindst 60 dage, kan meget let føre til, at en dom i alt væsentligt reelt er fuldbyrdet, inden den er afsagt.«

Vi synes i SF, at det er meget alvorlige anslag mod vores retssystem, vi står over for her. Det er da også karakteristisk, at Justitsministeriets eget strafferetsplejeudvalg i sin betænkning nr. 978 fra 1983 frarådede, at en lignende bestemmelse blev indført i retsplejeloven. Dengang lykkedes det os sammen med Socialdemokraterne at forhindre forslagets gennemførelse. Jeg håber stadig væk, det kan lykkes nu.

Angiveligt skal vi have denne ændring for at bekæmpe volden. Det opholdt vi os lidt ved under førstebehandlingen. Jeg skal citere fra Folketingstidende, sp. 5279, den 14. januar 1987, hvad den socialdemokratiske ordfører sagde:

»Jeg vil gerne først sige, at jeg ikke er enig med hr. Hagen Hagensen i, at en udvidelse af varetægtsfængslingsbestemmelserne vil give mindre vold. Det tror jeg altså ikke på.«

Sådan sagde hr. Torben Lund den 14. januar:

»Det er den forebyggende indsats, der alene kan fremkalde en situation, hvor vi får færre voldstilfælde ...« osv. osv.

Alligevel kan vi opleve i dag, at vi behandler en betænkning, som Socialdemokratiet og regeringspartierne har lavet fælles.

Nå, men når det nu ikke er for at få mindre vold, hvorfor skal vi så have denne ændring? Tilbage står som begrundelse alene, så vidt jeg kan se, både fra justitsministerens side og fra Socialdemokratiets side, at det er af hensyn til befolkningens retsopfattelse. Det er da også det, der vejer tungt i justitsministerens begrundelse. Derfor spørger vi selvfølgelig fra retsudvalgets side, om justitsministeren vil uddybe, hvad han mener med retsfølelse. Og ministeren svarer på spørgsmål 4 i retsudvalget, det er bilag 11:

»Som jeg har givet udtryk for i min fremsættelsestale, er det mit indtryk fra samtaler med mange mennesker, at det for brede dele af befolkningen forekommer stødende, at gerningsmanden til kvalificerede og grove voldsforbrydelser mod ofte helt tilfældige og sagesløse personer ikke engang i en kort pe-